

N:o 143.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående beredande af lånemedel till befrämjande af byggnadsverksamheten å statens egnahemsområde vid Trollhättan; gifven Stockholms slott den 3 april 1908.

Under återopande af bilagda utdrag af protokollet öfver civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att bemyndiga riksgäldskontoret att på rekvisition tillhandahålla styrelsen för Trollhätte kanal- och vattenverk ett lånebelopp af intill 400,000 kronor för att enligt de närmare bestämmelser, som Kungl. Maj:t utfärdar, användas för utlämnande af byggnadslån åt personer, till hvilka med äganderätt eller tomträtt upplåtas tomter inom det af styrelsen i underdånig skrifvelse den 12 april 1906 föreslagna egnahemsområde vid Trollhättan; samt

besluta, att hvad sålunda af styrelsen för Trollhätte kanal- och vattenverk upplånats skall jämte ränta, motsvarande den ränteutgift, som genom ifrågavarande lån förorsakas riksgäldskontoret, inom tjugufem år från första lyftningsdagen återgäldas medelst afbetalningar i den mån sådant finnes lämpligt, dock att dylika afbetalningar skola minst en månad förut hos riksgäldskontoret tillkännagifvas.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

G U S T A F.

Hugo Hamilton.

Utdrag af protokollet öfver civilärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 april 1908.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: ALBERT PETERSSON,
ALFRED PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
ROOS,
SWARTZ,
grefve HAMILTON,
grefve EHRENSVÄRD,
MALM.

Departementschefen, statsrådet grefve Hamilton anförde:
Hos Kungl. Maj:t har styrelsen för Trollhätte kanal- och vattenverk gjort framställning om anvisande af medel till byggnadslån åt personer, hvilka uppföra bostadsbyggnader inom statens egnahemsområde vid Trollhättan.

Beträffande denna fråga tillåter jag mig erinra, att Riksdagen uti skrifvelse den 13 maj 1907, n:r 142, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag i ämnet, medgifvit, bland annat,

att styrelsen för Trollhätte kanal- och vattenverk må enligt de föreskrifter, som af Kungl. Maj:t utfärdas, ej mindre intill utgången af år 1909 försälja tomter från samtliga under styrelsens förvaltning ställda

fastigheter vid Trollhättan, än äfven genom upplåtelse af tomträtt eller genom utarrendering eller på annat sätt, som finnes lämpligt, bereda afkastning af den del af de under styrelsens förvaltning ställda egendomarna vid Trollhättan, som icke försäljes och som ej är för kanal- och vattenverket omedelbart erforderlig;

att tillsammans med den fond, som enligt nådiga brefvet den 16 juni 1905 skall bildas af köpeskillingarna för försålda tomter med inflytande räntor, må bokföras alla de öfriga inkomster, som inflyta från det till stadsplan indelade området vid Trollhättan jämte öfriga delar af de från Nya Trollhätte kanalbolag inköpta hemmanen Stora och Lilla Hojum, Stafvered och Hjuklvarn; samt

att styrelsen för Trollhätte kanal- och vattenverk må, enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t utfärdar, från nämnda fond utlämna byggnadslån till köpare af tomter inom det af styrelsen i dess skrifvelse den 12 april 1906 föreslagna egnahemsområdet.

Med anledning af denna Riksdagens skrifvelse meddelade Kungl. Maj:t genom nådigt bref den 28 juni 1907 närmare bestämmelser angående denna lånerörelse i anslutning till de för statens egnahemslånerörelse gällande allmänna villkor, dock med vissa jämkningar. Kungl. Maj:t bemyndigade sålunda styrelsen för Trollhätte kanal- och vattenverk att från ifrågavarande fond, i räkenskaperna benämnd fonden A, utlämna byggnadslån till personer, till hvilka med äganderätt eller tomträtt upplåtes tomter inom nämnda egnahemsområde. Därvid har Kungl. Maj:t tillika föreskrifvit, att sådant lån ej finge tilldelas annan än arbetare, man eller kvinna, som vore svensk medborgare, minst 21 år gammal, ägde god frejd, vore känd för sparsamhet, nykterhet och hedrande vandel samt hufvudsakligen af kroppsarbete hade sin utkomst, och som visserligen ej saknade medel att i någon mån bidraga till bildande af eget hem, men vore i behof af kraftigt bistånd för dess förvärfvande. Lån borde i regeln ej utlämnas till den, som vore öfver 50 år gammal. Lånen, för hvilka, oberäknadt amortering, skulle betalas ränta efter fyra procent, finge bestämmas till högst tre fjärdedelar af det beräknade värdet af de blifvande byggnaderna å tomten. Till säkerhet för lån skulle lämnas inteckning i vederbörande fastighet eller tomträtt, gällande med bästa förmånsrätt eller, då tomt försålts med äganderätt och köpeskilling helt och hållet eller delvis icke erlagts, med förmånsrätt närmast efter inteckning, som beviljats Trollhättestyrelsen till säkerhet för ogulden köpeskilling eller servitut. Vid byggnadslåns beviljande borde uppställas det villkor, att inteckning till säkerhet för innestående köpeskilling skulle, om denna köpeskilling

blefve före byggnadslånets infriande till fullo erlagd, dödas eller, om så ej skedde, af styrelsen innehållas, till dess äfven byggnadslånet blifvit guldet. I öfrigt skulle, då fråga vore om beviljande af byggnadslån till personer, som med äganderätt inköpt tomter, i hufvudsak lända till efter rättelse de bestämmelser, som funnes intagna i ett förslag till skuldförbindelse, som af Trollhättestyrelsen till Kungl. Maj:t öfverlämnats.

Därjämte anbefalldes Kungl. Maj:t styrelsen att snarast möjligt inkomma med förslag till bestämmelser vid upplåtelse af tomträtt samt utlämnande af byggnadslån till personer, som erhöle upplåtelse af tomträtt.

Uti nu förevarande framställning har styrelsen för Trollhätte kanal- och vattenverk anført, att den genom nådiga brefvet den 28 juni 1907 tillåtna lånerörelsen syntes taga ett jämförelsevis betydligt omfång.

Sålunda hafva, meddelar styrelsen, redan 90 personer anmält sig såsom spekulanter på egnahemstomter, och af dessa torde, jämlikt de af Kungl. Maj:t gifna bestämmelser, böra lämnas byggnadslån åt 72 eller 80 % af hela antalet. Då nu kostnaden för byggnaderna i medeltal syntes uppgå till 4,500 kronor, kunde sammanlagda kostnaden för de byggnader, å hvilka lån skulle beviljas, beräknas till 324,000 kronor, och det behöfliga lånebeloppet efter tre fjärdedelar af byggnadskostnaden till 243,000 kronor, hvilken summa eventuellt behöfde finnas tillgänglig inom den 1 oktober 1908, då de ifrågavarande personerna önskade hafva sina byggnader färdiga.

Emellertid finnas, anför styrelsen vidare, för närvarande i fonden A, som sammanlagdt uppgår till omkring 325,000 kronor, ej mer än omkring 90,000 kronor kontant tillgängliga, enär resten motsvaras af köpeskillingsreverser, hvilka enligt gällande bestämmelser skola inlösas inom 10 år efter tomtköpet. Till den 1 oktober 1908 torde fondens kontanta medel genom inbetalning å köpeskillingsreverser och genom tomtförsäljningar inom Trollhättans reglerade område, beräknade efter samma köplust som under 1907, komma att ökas med omkring 50,000 kronor, hvadan fondens disponibla belopp vid samma tidpunkt kunde beräknas blifva omkring 140,000 kronor. Men samma belopp anser styrelsen krävas för att möta de utgifter, hvilka, förutom byggnadslånen, bestämts skola bestridas af fondens medel, nämligen bidrag till anläggning af vatten- och afloppsledning i Trollhättan, sammanlagdt 100,000 kronor, kostnaden för uppförande af »mönsterbyggnader», 30,000 kronor, kostnaden för täflan om ordnandet af områdena m. m. Det torde sålunda

enligt styrelsens åsikt finnas föga utsikt för, att af fonden inom den angifna tiden skall kunna utlämnas byggnadslån i någon afsevärd utsträckning, så vidt ej tomtförsäljningen inom Trollhättans reglerade område tager större utsträckning än under detta år. De första inbetalningarna å tomtköp inom egnahemsområdet, hvilka i det föregående ej medtagits i beräkningen, representera, enligt hvad styrelsen meddelar, synnerligen små belopp i förhållande till byggnadslånebeloppen och motvägas för öfrigt mer än väl af kostnaden för ordnande af vägar och aflopsledningar, hvilken kostnad till en början uppgår till jämförelsevis afsevärdt belopp.

Sedan de ofvan nämnda utgifterna och kostnaderna för det första ordnandet af området gäldats, kommer, fortsätter styrelsen, fonden naturligtvis åter att tillväxa, men inkomsterna lära dock, åtminstone till en början, ej hålla jämna steg med lånerörelsen, i synnerhet om upplåtelse med äganderätt så småningom ersättes med upplåtelse i form af tomträtt, och fonden sålunda ej får tillskott af köpeskillingar, utan allt mer af årliga tomtafgifter.

Skall lånerörelsen sålunda ostördt fortgå, måste styrelsen erhålla tillgång på ytterligare medel härför. För att bedöma hvilket belopp, som skulle ifrågakomma, har styrelsen gjort följande beräkning.

I händelse byggnadslån kunna utlämnas, torde med all sannolikhet egnahemsområdets 200 tomter vara bebyggda inom 1910 års utgång. Antages samma förhållande mellan antalet lånesökare och sammanlagda antalet spekulanter som nu, eller 80:100, behöfdes efter en medelkostnad för byggnaderna af 4,500 kronor ett belopp af 540,000 kronor. Fondens inkomster af inbetalningar å köpeskillingsreverser och nya tomtförsäljningar inom Trollhättans reglerade område kunna beräknas inom samma tid inbringa omkring 120,000 kronor utöfver de belopp, som erfordrats för andra ändamål än byggnadslån. Afbetalningarna å köpeskillingsreverser för tomter inom egnahemsområdet torde under ifrågavarande period fortfarande åtgå till bestridande af utgifter för vägar och aflopsledningar m. m. Det läser sålunda vara nödvändigt erhålla tillgång på ett belopp af omkring 400,000 kronor, för att lånebehovet inom den närmaste tiden må kunna tillgodoses. Sedermera återinflyta ju så småningom de utlånade medlen, men å andra sidan kommer nog byggnadsrörelsen att fortgå. I hvilken utsträckning detta kommer att ske, beror af den industriella utveckling Trollhättan kan erhålla. Att fastslå någon bestämd tid, under hvilken det ifrågavarande beloppet bör vara disponibelt, är sålunda enligt styrelsens förmenande ganska vanskligt, men denna sida af saken torde icke heller vara af någon hufvudsakligare vikt.

Däremot anser styrelsen synnerligen önskvärdt, att egnahemsrörelsen vid Trollhättan, som påbörjats med sådan fart och under mycket lofvande utsikter, icke från början stäckes. Förutom alla de fördelar, som i allmänhet genom en dylik rörelse vinnas för staten såväl som för den enskilde, har styrelsen framhållit de särskilda fördelar, som ett vidsträcktare bildande af egnahem medför för staten som exploatör af Trollhättans vattenkraft, i det att industriens uppblomstring på platsen nödvändigtvis förutsätter möjligheten att skaffa tillgång på sunda och i öfrigt ändamålsenliga bostäder för arbetarna och deras familjer. Styrelsen har därför på det bestämdaste framhållit lämpligheten af, att nödiga medel, utöfver hvad af fonden A under den närmaste tiden kan disponeras, ställas till styrelsens förfogande för ifrågavarande ändamål.

I afseende å frågan, hvarifrån dessa medel skola tagas, framställer sig, anmärker styrelsen, osökt det spörsmålet, huruvida icke så kunde ske från den egnahems-lånefond af 10 millioner kronor, som 1904 års Riksdag ställt till Kungl. Maj:ts förfogande. Men de bestämmelser, som rörande lån från denna fond fastslagits, synas enligt styrelsens förmenande göra en sådan lösning mindre lämplig. Däri föreskrifves, anför sålunda styrelsen, bland annat, att penningar icke få utlämnas annat än till hushållningssällskap, aktiebolag eller föreningar såsom ansvariga låneförmedlare. Vidare vore räntefoten bestämd till 3,6 % och högsta värde å för endast till bostad afsedd fastighet, å hvilken lån får beviljas, är nu satt till 4,000 kronor. Styrelsen beräknar däremot 4 % ränta å lånen, men är i stället ej bunden vid ett högsta värde af 4,000 kronor, emedan företagna utredningar visat, att målet i föreliggande fall bäst vinnes, om tomterna få bebyggas med hus om två lägenheter, af hvilka den ena kan i fall af behof uthyras. Föreskrifterna om huru stor del af värdet får belånas äro äfven något skiljaktiga. Dessutom föreskrifves i afseende på statens egnahemslån i allmänhet, att lånet skall delas i en fast och en rörlig del, samt att amorteringen skall för bostadslägenhet vara 7 % å den rörliga delen, under det att styrelsen hade större frihet att rätta amorteringsplanen efter låntagarens ålder och tillgångar m. m.

Styrelsen anser det under sådana förhållanden lämpligast, om det erforderliga beloppet kunde direkt i mån af behof tillhandahållas af riksgäldskontoret, mot det att styrelsen erlägger en årlig ränta på de uttagna medlen af 3,6 %. Skillnaden mellan denna räntesats och den, som låntagaren får betala och som utgör 4 %, lärer åtgå att betäcka kostnaden för lånerörelsens handhafvande. Därvid erinrar styrelsen, att, enligt Riksdagens beslut, hushållningssällskapen äga erhålla ett bidrag

af $\frac{1}{2}$ % å deras skuld till riksgäldskontoret till betäckande af för dem genom lånerörelsen uppkommande kostnader och möjliga förluster.

På grund af hvad sålunda anförts, har styrelsen i underdånighet hemställt, att Kungl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen besluta, att ett belopp af intill 400,000 kronor måtte ställas till styrelsens förfogande, att användas till byggnadslån åt personer, hvilka uppföra bostadsbyggnader på af Kungl. Maj:t föreskrifvet sätt inom statens egnahemsområde vid Trollhättan, med skyldighet för styrelsen att å det uttagna beloppet betala en årlig ränta af 3,6 %.

Till följd af nådig remiss hafva fullmäktige i riksgäldskontoret afgifvit underdånigt utlåtande i ärendet och däruti anført följande.

Om man utgår från att riksgäldskontoret skall erhålla full godtgörelse för den ränteutgift, som föranledes af ifrågavarande medels anskaffande genom upplåning, kan den af styrelsen för Trollhätte kanal- och vattenverk föreslagna räntan efter 3,6 % ingalunda anses vara tillräcklig. Äfven om, såsom man torde hafva anledning hoppas, upplåningen kan verkställas vid en tidpunkt, som härför är väsentligt gynnsammare än den närvarande, är det, anmärka vidare fullmäktige, icke osannolikt, att den effektiva ränta, riksgäldskontoret får vidkännas för denna upplåning, belöper sig till 4 % eller något däröfver, och det torde knappast kunna förväntas att berörda ränta kommer att understiga $3\frac{3}{4}$ %. I anledning häraf synes det fullmäktige vara lämpligast, om i förevarande fall, på sätt skett beträffande de medel, som af riksgäldskontoret tillhandahållas för lån till telefonväsendets utveckling samt till egnahems-lånefonden, fiskerilånefonden och vissa andra lånefonder, bestämdes, att riksgäldskontoret skall erhålla godtgörelse för den ränteutgift, som genom medlens anskaffande förorsakas riksgäldskontoret.

Såsom framgår af den utaf styrelsen för Trollhätte kanal- och vattenverk i ärendet gjorda framställning, kan det af Riksdagen lämnade medgifvandet att bevilja byggnadslån från fonden A eller den så kallade tomtfonden icke under den närmaste framtiden i tillräckligt stor utsträckning komma till användning, enär fondens kontanta tillgångar behöfvas för andra af Kungl. Maj:t och Riksdagen godkända ändamål. Från fonden hafva hittills utlämnats byggnadslån till sammanlagdt belopp af 43,550 kronor. Kontanta medel till utlämnande af flera sådana lån finnas nu icke tillgängliga, under det en mängd ansökningar i sådant syfte ingifvits och flera äro att förvänta.

Departements-
chefens ytt-
rande.

Emellertid är det uppenbarligen af vikt, att nya arbetarbostäder uppföras vid Trollhättan. Till följd af statens stora anläggningar där-

städes har en mängd arbetare strömmat dit, och svårigheter att anskaffa lämpliga bostäder med alla däraf följande olägenheter hafva uppstått för arbetarna. Frånsedt de fördelar, som alltid beredas det allmänna genom bildande af egna hem, är det, på sätt Trollhättestyrelsen påpekat, för staten såsom ägare af vattenkraften och betydande jordegendomar vid Trollhättan af särskild vikt, att därstädes finnas goda och sunda arbetarbostäder, så att dugliga arbetare kunna trifvas. Tillgång på sådana arbetare är nämligen ett oafvisligt villkor för att vid Trollhättan skall kunna uppstå en kraftig industri, som kan blifva afnämare af en del af den elektriska kraft, som alstras vid statens kraftstationer. Enär den blifvande stora kraftstationen väntas blifva färdig i början af år 1910, är det af betydelse, att egnahemsbyggandet vid Trollhättan utan afbrott fortfar, och då, såsom ofvan nämnts, den fond, från hvilken byggnadslån nu få utlämnas, icke i erforderlig mån därtill lämnar tillgång, lära medel på annat sätt böra anskaffas. Det kunde då synas enklast, att den erforderliga summan toges från den af Riksdagen anvisade egnahemslånefonden. Oafsedt att jämlikt de för denna fond föreskrifna bestämmelser lån från fonden endast få förmedlas af hushållningssällskap, aktiebolag eller föreningar, äro, såsom styrelsen för Trollhätte kanal- och vattenverk framhållit, de för fonden gällande bestämmelserna icke fullt lämpliga för förhållandena vid Trollhättan. Bäst synes därför vara, att ett särskildt belopp af Riksdagen ställes till Trollhättestyrelsens förfogande med rätt för styrelsen att, i likhet med hvad som äger rum beträffande lån från tomtfonden, enligt de närmare bestämmelser Kungl. Maj:t utfärdar, från den anvisade fonden utlämna byggnadslån till personer, till hvilka med äganderätt eller tomträtt upplåtas tomter inom statens egnahemsområde vid Trollhättan.

Styrelsen har beräknat det erforderliga beloppet till 400,000 kronor samt hemställt, att det skulle tillhandahållas genom riksgäldskontoret; och har jag intet att däremot erinra.

För lån från fonden synas böra föreskrifvas i hufvudsak samma villkor som de, hvilka genom nådiga brefvet den 28 juni 1907 meddelats för lån från tomtfonden, dock med den ändring att, på sätt föreslagits i den till innevarande års Riksdag aflåtna propositionen n:r 96 angående den af staten utöfvade egnahemslånerörelsen, lån må kunna tilldelas mindre bemedlade arbetare eller med dem likställda personer och således äfven andra än kroppsarbetare i egentlig mening.

Personer, hvilka åtnöjas med att få erforderlig mark upplåten mot tomträtt, synas böra hafva företrädesrätt till erhållande af lån.

Däremot lär icke, på sätt vid 1907 års riksdag yrkades inom Andra Kammaren vid behandling af Kungl. Maj:ts proposition n:r 135 angående bland annat byggnadslån från tomtfonden, böra föreskrifvas, att byggnadslån endast få utlämnas till personer, som erhålla upplåtelse af tomträtt.

Visserligen torde upplåtelse af mark i form af tomträtt särskildt lämpa sig, då fråga är om afyttring af tomter inom egnahemsområdet, men då tomträtten ännu är en opröfvad sak, som icke fullt inträngt i det allmänna medvetandet, lär icke vara tillrådligt att helt och hållet utesluta beviljandet af byggnadslån, då egnahemstomter försäljas med äganderätt.

Såsom förut omnämnts, har Kungl. Maj:t anbefallt styrelsen för Trollhätte kanal- och vattenverk att inkomma med förslag till bestämmelser vid upplåtelse af tomträtt samt utlämnande af byggnadslån till personer, som erhålla upplåtelse af tomträtt. Sådana förslag hafva ännu icke till Kungl. Maj:t inkommit, beroende hufvudsakligen därpå, att styrelsen velat afvakta afslutandet af de utaf Stockholms stadsfullmäktige igångsatta, ingående utredningarna rörande lämpligaste formen för tomträttsupplåtelser. Enligt från styrelsen lämnad uppgift äro emellertid de förslag till bestämmelser angående tomträtt, som styrelsen anbefallts afgifva, snart att förvänta, hvarefter, sedan förslagen blifvit af Kungl. Maj:t pröfvade, upplåtelser af tomträtt vid Trollhättan omedelbart kunna taga sin början. Styrelsen har meddelat, att af egnahemsrådets 200 tomter hittills endast 38 försålts, därvid köparna erhållit äganderätt till vederbörande tomt. Till 33 af dessa köpare hafva utlämnats byggnadslån.

På sätt förut nämnts har Trollhättestyrelsen ifrågasatt, att till riksgäldskontoret skulle betalas allenast 3,6 procent ränta å det belopp, som därifrån tillhandahölles styrelsen. Fullmäktige i riksgäldskontoret hafva åter ansett lämpligast, att riksgäldskontoret erhåller godtgörelse för den ränteutgift, som genom medlens anskaffande förorsakas riksgäldskontoret.

Mot detta riksgäldskontorets förslag synes mig icke vara något att invända.

Såsom bekant förräntas lån från statens egnahemslånefond med 3,6 procent. Enligt den i nädiga brefvet den 28 juni 1907 meddelade bestämmelsen skulle åter låntagaren till Trollhättestyrelsen erlægga 4 procent ränta å lånebeloppet. Det ansågs nämligen, att sådan låntagare — som ju vore oförhindrad att söka lån på grund af bestämmelserna angående statens egnahemslånerörelse — borde, därest han ville komma i åtnjutande af byggnadslån från ifrågavarande tomtfond, betala den ränta, som antogs till fullo motsvara statens egen ränteutgift.

I anslutning härtill finner jag lämpligast, att Kungl. Maj:t vid meddelande af närmare förordnande rörande den lånerörelse, som på grund af nu förevarande framställning kan komma till stånd, anbefaller Trollhättestyrelsen att bestämma utlåningsräntan till sådant belopp, att kostnaden för lånerörelsen till fullo betäckes.

Vid utlämnande af byggnadslån från fonden A har hittills bestämts olika amorteringstid beroende på vederbörande låntagares ålder. I allmänhet har ordnats så, att lånet skall vara till fullo återbetaldt sist under det år, låntagaren fyller 65 år. För yngre personer har dock sådan anordning bestämts, att lånet skall vara slutamorteradt, då låntagaren uppnår 55 års ålder. Medelamorteringstiden torde kunna anslås till 23 år. Denna anordning synes mig i alla afseenden lämplig. Med hänsyn härtill torde kunna bestämmas, att de lånemedel, som för ifrågavarande ändamål kunna komma att från riksgäldskontoret utlämnas till Trollhättestyrelsen, skola 25 år från första lyftningsdagen återgäldas medelst afbetalningar i den mån sådant finnes lämpligt, dock så att dylika afbetalningar böra minst en månad förut af styrelsen hos riksgäldskontoret tillkännagifvas.

På grund af hvad sålunda anförts får jag i underdånighet hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen att

bemyndiga riksgäldskontoret att på rekvisition tillhandahålla styrelsen för Trollhätte kanal- och vattenverk ett lånebelopp af intill 400,000 kronor för att enligt de närmare bestämmelser, som Kungl. Maj:t utfärdar, användas för utlämnande af byggnadslån åt personer, till hvilka med äganderätt eller tomträtt upplåtas tomter inom det af styrelsen i dess underdåniga skrifvelse den 12 april 1906 föreslagna egnahemsområde vid Trollhättan; samt

besluta, att hvad sålunda af styrelsen för Trollhätte kanal- och vattenverk upplånats skall jämte ränta, motsvarande den ränteutgift, som genom ifrågavarande lån förorsakas riksgäldskontoret, inom tjugufem år från första lyftningsdagen återgäldas medelst afbetalningar i den mån sådant finnes lämpligt, dock så att dylika afbetalningar skola minst en månad förut hos riksgäldskontoret tillkännagifvas.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen i nåder lämna bifall och förordnade, att proposition i ämnet af den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skulle till Riksdagen aflåtas.

Ur protokollet:
Pehr Thyseius.